Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
Braşovŭ, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 233. Braşovŭ, Sâmbătă 22 Octomvrie (3 Noemvrie) 1888.

Braşovŭ, 21 Octomvrie v.

Isbêndile ce le câştigă di de di naţionalităţile din Austria, în interesulŭ egalei lorŭ îndreptăţirĭ naţionale, au pusŭ pe gândurĭ pe guvernulŭ unguresců şi pe toţĭ agitatorii ungurĭ, carĭ au şi datŭ espresiune îngrijirei, ce i-a cuprinsŭ prin pressa lorŭ oficiósă şi neoficiósă.

Cestiunea fiindŭ de totŭ neplăcută păturei unguresci dela putere, e lucru firescŭ sĕ nu o prindă nicĭ somnulŭ de nelinişte, pentru că bine scie ea, că succesulŭ naţionalităţilorŭ din Austria trebue neapĕratŭ sĕ aducă după sine şi succesulŭ naţionalităţilorŭ nemaghiare din partea de dincóce a monarchiei.

Temerea acésta îlŭ preocupă mereu şi pe „Kolozsvar", care în numĕrulŭ dela 30 Octomvre n. tractéză cestiunea din vorbă cu o nedumerire ce nu şi-o póte ascunde, cu tóte silinţele ce şi-le dă.

Fóia ungurésca guvernamentală dice adecă, că dualismulŭ aduce marĭ folóse, consolidândŭ monarchia înăuntru şi făcêndo puternică în afară: o singură bólă dice „patriotica" fóiă: este cestiunea naţionalităţilorŭ.

Câtŭ de consolidată şi de puternică apare în afară monarchia austro-ungară în urma dualismului? Ne mărginimŭ a'i aminti fóiei unguresci articulii de acum câteva lunĭ ai foilorŭ germane „Post" şi „Kreuzzeitung", carĭ tratéză tocmai cestiunea naţionalităţilorŭ din jumĕtatea orientală a monarchiei nóstre. Din acei articulĭ se va lumina, décă are capŭ, că numai consolidare şi putere nu dovedesce gréua şi periculósa bólă a cestiunii naţionalităţilorŭ din Ungaria, Bănătŭ şi Transilvania.

E adevĕratŭ, că Austria se consolidéză şi se întăresce în mĕsura, în care egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ se apropie totŭ mai multŭ de a fi îndeplinită; dér totŭ aşa de adevĕratŭ e, că jumătatea de dincóce a monarchiei se slăbesce în mĕsura, în care apăsarea naţionalităţilorŭ măresce nemulţămirea şi amărîciunea lorŭ.

Mângâerea fóei unguresci, că „cestiunea naţionalităţilorŭ în Ungaria nu este aşa de periculósă ca în Austria, mulţămită energiei guvernului şi mai alesŭ a guvernului Tisza", sémĕnă cu mângâerea lui Pyrrhus după luptele dela Heraclea şi Asculum.

Aicĭ ne aducemŭ aminte de vorbele ce le dicea astă véră o revistă francesă:

„Că o naţiune numerósă superióră în civilisaţiune, avêndŭ prestigiulŭ puterei şi fala culturei literare, vrea sĕ asimileze provincii şi popóre, vrea sĕ impună legile şi limba sa, acésta este deja o operă fórte primejdiósă, care rareorĭ are sorţĭ de reuşită. Cum arŭ puté însĕ reeşi Ungurii cu încercările lorŭ, ei, carĭ forméză numai câteva insule micĭ, împrăştiate icĭ-colo în mijloculŭ unorŭ poporaţiunĭ multŭ mai numeróse, ce se 'nmulţesc multŭ mai tare, avênd consciinţa forţeĭ lorŭ şi fiindŭ pline de încredere în viitorulŭ lorŭ? Vexaţiunile şi tirănia administrativă n'au nicĭ o înrîurire asupra vieţii sociale şi nu se póte conta pe prestigiulŭ civilisaţiunei maghiare, spre a seduce şi a atrage pe partea sa spiritele, mai alesŭ după-ce limba ungurésca n'are nicĭ o înrudire cu limbile ce se vorbescŭ în jurulŭ ei".

Câtŭ pentru afirmaţiunea fóiei unguresci că „aspiraţiunile naţionalităţilorŭ nicĭodată nu se vorŭ puté validita în mĕsura în care acelea suntŭ plănuite", îi spunemŭ că, odată esistândŭ acele aspiraţiunĭ, nu e putere pe faţa pămêntului, care sĕ le 'năbuşe, şi naţionalităţile n'au decâtŭ sĕ mérgă înainte, căcĭ putêndu-se ele îndeplinì în mĕsură mică, cum admite chiar fóia ungurésca, de ce sĕ nu se pótă îndeplinì, schimbându-se împregiurările, şi în mĕsură mai mare?

Împĕratulŭ Wilhelm şi Berlinesii.

După reîntórcerea sa, împĕratulŭ *Wilhelm* fiindŭ salutatŭ de-o deputaţiune a oraşului Berlinŭ, a rĕspunsŭ adresându-se cătră primarulŭ liberalŭ-progresistŭ alŭ Berlinului între altele:

Nu potŭ sĕ nu dau espresiune şi unei dureróse reminiscinţe din călĕtoria mea. Pe când eu mĭ-am espusŭ sănĕtatea şi mĭ-am încordatŭ tóte puterile spre a asigura prin încheierea de legăturĭ de amiciţiă pacea şi bunăstarea patriei şi prin acésta a propriei capitale, foile de di ale capitalei mele au trasŭ în publicitate afacerile familiei mele şi le-au discutatŭ într'unŭ modŭ, cum unŭ omŭ privatŭ nicĭodată nu ar suferì. Nu numai că acésta m'a atinsŭ durerosŭ, dér a deşteptatŭ şi mâhnirea mea. Inainte de tóte trebue sĕ vĕ dicŭ, că nu-mĭ convine a vedé citându-se mereu fericitulŭ meu tată în contra persónei mele. Acésta mĕ vatĕmă adêncŭ ca fiu, şi este lucru fórte nepotrivitŭ. Aşteptŭ, ca décă mĭ-am alesŭ Berlinulŭ ca reşedinţă — şi eu ca Berlinesŭ mĕ simţŭ totdéuna atrasŭ aicĭ — se va evita în viitorŭ de a se discuta în pressă relaţiunĭ intime ale familiei mele. Problemele ce au legatŭ pe principe cu poporulŭ, spre a face patria mare şi fericită, suntŭ destulŭ de însemnate şi varie, ca sĕ ne ocupămŭ de ele şi sĕ lăsămŭ la o parte tóte celelalte lucrurĭ, precum suntŭ cele amintite. . . . ."

Dojenirea acésta, adresată autorităţilorŭ oraşului Berlinŭ, a făcutŭ o adêncă impresiune asupra tuturorŭ. Se crede, că de aceea împĕratulŭ a adresat'o magistratului oraşului Berlinŭ, pentru că acestŭ colegiu este compusŭ mai totŭ din membrii liberalĭ-progresiştĭ, a cărorŭ organe au discutatŭ afacerile familiare ale casei imperiale. „Bösen Ztg." află, că împĕratulŭ şĭ-ar fi esprimatŭ în specialŭ părerea sa de rĕu, din causa interesului ce l'a documentatŭ pressa pentru mediculŭ Mackenzie. Asemenea împĕratulŭ sĕ fi datŭ espresiune nemulţămirei sale, din causă, că înfiinţarea fundaţiunei „împĕratulŭ Friderich" nu 'i s'a anunţatŭ luĭ, ci mamei sale vĕduvei împĕrătese.

Se mai dice, că vorbirea împĕratului Wilhelm cătră deputaţiunea orăşenéscă a fostŭ spontaneă şi a rostit'o împĕratulŭ fără a se fi sfătuitŭ mai înainte cu miniştrii sĕi. Contele Herbert Bismarck n'a aflatŭ mai înainte nimicŭ de ceea ce vrea sĕ dică împĕratulŭ.

Iubileulŭ d-lui Giers.

Amŭ comunicatŭ, că ministrulŭ de esterne alŭ Rusiei d-lŭ de Giers, cu ocasiunea jubileului de 50 anĭ de serviciu, a fostŭ distinsŭ de Ţarulŭ în modŭ deosebitŭ. Dér d-lŭ Giers a primitŭ călduróse felicitărĭ şi dela monarchii şi miniştrii de esterne ai Germaniei, Austro-Ungariei şi Italiei. „Nordd. Allg. Ztg.", „Fremdenblatt" şi „Riforma" au scrisŭ articulĭ fórte măgulitorĭ la adresa D-lui de Giers, marele patriotŭ rusŭ, care îşĭ dă tóte silinţele pentru susţinerea păcii. „Riforma" dice, că aceste manifestaţiunĭ ale suveranilorŭ şi bărbaţilorŭ de statŭ din Berlinŭ, Roma şi Viena dovedescŭ caracterulŭ şi tendinţele pacînice ale ligei.

Atentatŭ în contra Ţarului.

O telegramă din Berlinŭ desminte sgomotulŭ despre unŭ atentatŭ asupra Ţarului, înainte chiar d'a fi cunoscutŭ sgomotulŭ în tóte amĕnuntele sale. Acéstă desminţire póte că s'a referitŭ numai la următórea scire din Petersburg publicată în „Daily Telegraph:

„Ţarulŭ a scăpatŭ în Kutais cu mare greutate de periculului de a fi omorîtŭ. Cu câteva minute înainte de sosirea lui, fù arestatŭ în mulţimea poporului unŭ cozacŭ din Kuban în uniformă de oficerŭ. Acesta este membrulŭ unei societăţĭ revoluţionare din Rusia sudică şi era însărcinatŭ sĕ omóre pe împĕratulŭ. La arestarea sa cazaculŭ nu s'a opusŭ, a încercatŭ însĕ imediatŭ sĕ se înveninese, dér a fostŭ împedecatŭ."

Chiar abstracţiă făcêndŭ de acéstă scire şi de desminţirea din Berlinŭ, trebue

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(4)

Iléna Sandului.

Novelă din poporŭ.

Tómna trecea şi trecea şi mângâerea câtă-i mai rĕmase Ilenei. Nu mai puté merge la viă sĕ vedă loculŭ unde ei şi lui Florea li s'au aprinsŭ inimile ântêia óră. Trebuia sĕ păzéscă casa şi păzind'o sĕ'şi aducă aminte de păţania lui Florea cu namila de omŭ, de frica lui, de supĕrarea ei.

S'apropia érna. Prin vĕzduhŭ cronconeau câţiva corbĭ a dile grele şi cele din urmă pasĕrĭ pribegiau în ţĕrĭ mai călduróse. Totulŭ părea că se află la uşa mormêntului. Ómenii şi dobitócele erau mai posomorîte, mai fără vlagă. Turmele se apropiau totŭ mai tare de satŭ şi pĕcurarii cântau din fluere codrului cântece de despărţire.

E aşa de anevoiă sĕ te împotrivescĭ firei, şi firea omului ar vrea pururea sĕ fiă bine, sĕ fiă în ale sale. Nu puté fi în ale ei Iléna Sandului.

Când vedea că pică frundele îşĭ dicea: aşa pică şi dilele mele pustiite. Când audia cântecile pĕcurarilorŭ, îşĭ aducea aminte de cântecullŭ lui Florea când a plecatŭ în cătane. Elŭ cânta:

Eu mĕ ducŭ codrulŭ rĕmâne:
Frunda plânge după mine.
Eu mĕ ducŭ codru-i în jéle,
Sĕrace dilele mele.

Dér mâhnitŭ în sufletŭ, elŭ se mai uitase odată îndĕrĕptŭ şi urmà:

După min' nu plângă nime,
Că n'am făcutŭ nicĭ unŭ bine;
Ér de-oiu fi făcutŭ vr'unŭ rĕu,
Singurŭ mi-l'oiu trage eu.

Iléna gândindŭ la cele trecute, dicea şi ea:

Jéle-i Dómne cui e jele,
Jéle-i inimiórei mele,
Şĭ-oiu jeli păn'oiu trăi,
Că de bine n'oiu muri.

Ş'apoi urma: Elŭ mĭ-a juratŭ credinţă şi iubire şi mĭ-a datŭ nădejde. Dér décă o sĕ rĕmânŭ numai cu ele? Cine scie, décă mai vine elŭ, şi décă vine cine scie, décă vré-va sĕ mai scie de mine? Fiă cum va voi Dumnedeu, căcĭ eu totŭ îlŭ voiu iubi, şi cu iubirea asta vreu sĕ trăescŭ şi sĕ morŭ.

Aşa gândea Iléna, alţii altcum vorbiau. Veta lui Pârjolŭ de pildă şi Fica lui Bulbucŭ şi Savu lui Mohorŭ cu soţulŭ sĕu Niţu lui Varză-acră, séra în uliţă şi érna la şedĕtóre nu mai încăpeau de Iléna lui Florea. Ba că s'a sfăditŭ cu Florea, ba că elŭ n'o iubesce, ba că lelea Séra şi cu badea Popicŭ nicĭ că vreu sĕ scie de dragostile lorŭ şi câte şi mai câte vorbe pornite din inimĭ rĕutăcióse.

Şi în adevĕrŭ, cine pismuia mai tare pe Iléna decâtŭ Fiica lui Bulbucŭ, şi cine hulia mai multŭ pe Florea decâtŭ Sonu lui Mohorŭ. Până era însĕ Florea acasă, nicĭ unulŭ n'avea îndrăsnélă sĕ i-o spună, nu, căcĭ bine scia orĭ şi cine, că elŭ nu sufere fleacurĭ şi mai alesŭ vorbe rele despre Iléna.

„O sĕ-lŭ vedemŭ, décă vine din cătănie, cum o sĕ se pricopséscă cu Iléna", dicea busumflatŭ feciorulŭ lui Mohorŭ.

„O sĕ'i vedemŭ pe amêndoi ce isprăvĭ vorŭ face", urma fata lui Bulbucŭ. Multŭ îşĭ va mai rîde lumea de cuscrimea nădăjduită de Sandu şi multe au sĕ mai vorbéscă ómenii de hăbĕucia Ilenei. Ea îlŭ ţine de-alŭ ei, elŭ o ţine de-a lui şi amêndoi torcŭ la firulŭ ce o sĕ se rupă de cea dintêiu vorbă a lui nenea Popicŭ. Cuculŭ nu şede în cuibŭ de cióră.

Vorbele fetei lui Bulbucŭ erau urmate de-unŭ rîsŭ generalŭ. Numai Tănase tăcea. Era mâhnitŭ Tănase de hula ce s'arunca asupra lui Florea, feciorulŭ stăpânului sĕu. Şi ar fi vrutŭ sĕ se încaere cu ei în vorbe, dér nu putea, căcĭ aşa i-a disŭ Florea sĕ facă, şi ţinea multŭ la cuvintele lui.

*

Două lunĭ mai trebuiau sĕ trécă ca sĕ se'mplinéscă doi anĭ de când Florea era dusŭ. De multŭ nu scrisese elŭ nimicŭ părinţilorŭ sĕi. Din pricina asta toţĭ ai sĕi erau năcăjiţĭ şi mai alesŭ Iléna, care diua şi nóptea gândea la elŭ şi în rugăciunile ei de dimineţa şi séra cerea dela Dumnedeu sĕ'lŭ pórte în pace, sĕ'lŭ aducă érăşĭ sănĕtosŭ şi voinicŭ şi sĕ'lŭ mângâe în nĕcazurile lui. Ce su-

că totŭ s'a întêmplatŭ ceva ce face sĕ se presupună că era plănuitŭ unŭ atentatŭ la viéţa Ţarului. O telegramă a ministrului curţii din Petersburgŭ anunţă, că în staţiunea Borki a linie ferate Kursk-Charkov-Azov a doua locomotivă şi patru vagóne din trenulŭ împĕrătescŭ au deraliatŭ; familia imperială şi suita au însĕ neatinse.

Décă a fostŭ în adevĕrŭ unŭ atentatŭ nihilisticŭ acéstă deraliare orĭ numai o întêmplare, cu siguranţă nu se póte sci.

Din camera francesă.

Cu ocasiunea desbaterii bugetului marinei, cerêndu-se amĕrunte asupra stării flotei, şi anume décă în casŭ de eventualităţĭ ce arŭ ameninţa ţéra ar corĕspunde ea necesităţilorŭ, şi cu deosebire faţă cu o alianţă triplă, ministrulŭ marinei a rĕspunsŭ, că asupra unorŭ puncte trebue sĕ păstreze tăcerea. E adevĕratŭ că marina nu are destulă cavaleriă uşóră şi nu are destui torpilorĭ şi încrucişetorĭ; dér se lucréză mereu şi cu cea mai mare activitate, aşa că o parte din acele vase vorŭ fi în curêndŭ gata şi pe rêndŭ se vorŭ construi şi celelalte. „Avêndŭ în faţa nóstră acelaşŭ numĕrŭ de duşmanĭ ne putemŭ bate fórte bine şi va trebui sĕ-şĭ bage minţile în capŭ acela care ne-arŭ ataca; avemŭ instituţiunĭ şi deprinderĭ maritime, precum şi bravĭ soldaţĭ marinarĭ, şi unŭ rĕsboiu numai cu materialŭ bunŭ se póte purta“, ḑise ministrulŭ fiindŭ aplaudatŭ.

„Vive Boulanger!“

Érăşĭ resună în Parisŭ şi în alte oraşe din Francia strigarea „Vive Boulanger!“ Ex-generalulŭ are norocŭ. Simpatia musselorŭ nu vrea sĕ'lŭ părăséscă şi când se credea, că stéua lui este în apunere, deodată l'a aruncatŭ érăşĭ deasupra la suprafaţă.

In 28 Octomvre s'a datŭ în Parisŭ unŭ *banchetŭ în onórea lui Boulanger*. Erau învitate 825 persóne şi au venitŭ peste 1000. Boulanger a apărutŭ încinsŭ cu eşarpa de deputatŭ şi împodobitŭ cu ordinulŭ de mare oficerŭ alŭ legiunei de onóre. Când a intratŭ în sala berăriei din Avenue Loevendahl, óspeţii se urcară pe băncĭ şi strigară: „Vive Boulanger!“ Femeile fluturau batistele. Dintre deputaţĭ au fostŭ de faţă: Cloris Hugues, Farcy, Micheli, Laisant, Laguerre Turquet, Laur, Vergoin, Susini etc. cu totulŭ 12 inşĭ. Pe lângă aceştia se presentaseră mai mulţĭ consilierĭ comunalĭ, doi anarchiştĭ şi mai mulţĭ bonapartiştĭ. Loculŭ lui *Rochefort* a rĕmasŭ neocupatŭ. După servirea supei au apărutŭ trei fete îmbrăcate în roşu, între carĭ şi o mulată, înaintea cărora se purta unŭ steagŭ tricolorŭ. Cea mai în etate dintre fete a cetitŭ o vorbire de salutare, în care se plângea asupra patriei apăsate. Boulanger a sĕrutatŭ pe fete pe când în sala de alăturĭ musica intonă imnulŭ lui Boulanger. „Eu revenant de la revue!“ Toţĭ ceĭ de faţă cântară imnulŭ şi acompaniară musica ciocnindŭ cu cuţitele şi furculiţele în pahare. Boulanger surîdea fórte mulţămitŭ. Deodată intră în sală o damă mai bĕtrână, împodobită pe peptŭ cu multe medalii şi cu ochelarĭ pe nasŭ. Era vivandiera de odinióră, dómna Benulieu. Boulanger i-a strînsŭ mâna, ceea ce a emoţionat'o aşa de tare, încâtŭ au începutŭ sĕ-i curgă lacrimile.

In fine începură toastele. Aceste nu conţineau decâtŭ atacurĭ asupra camerei şi a stărilorŭ actuale. Deputatulŭ Laisant a asĕmĕnatŭ pe deputaţĭ cu fiérele sĕlbatice într'o menageriă şi cu sclavii, ér mesenii rĕspundeau cu strigarea: „Jos cu hoţii!“ „Josŭ cu ucigaşii!“

Acuma scóse Boulanger o hârtiă îşĭ puse ochelarii şi pe când la spatele lui se desfăşură unŭ stégŭ revoluţionarŭ, ce se trage din anulŭ 1789, începe între aplausele frenetice ale mesenilorŭ sĕ-şĭ citéscă vorbirea.

Boulanger ḑise între altele: Cu tótă resistenţa va trebui sĕ se facă revisiunea constituţiunei. Ţéra a manifestatŭ voinţa ei de-a se face reforme, precum a manifestatŭ şi nemulţumirea ei faţă cu regimulŭ slabŭ, ruinătorŭ şi corupĕtorŭ de astăḑĭ. Opinia publică se ocupă de revisiune, ceea ce însémnă reconstituirea societăţii francese. Revisiunea lui *Floquet* nu póte mulţumi pe nimenĭ. Ómenii dela putere au creḑutŭ, că va fi uşor a înşela poporulŭ şi a-i da o revisiune ridiculă, o adevĕrată ofensă a spiritului publicŭ. După proiectulŭ ministeriului, preşedintele republicei rĕmâne neresponsabilŭ, unŭ felŭ de Pontifex trândavŭ, care nu mai depinde de nimenĭ, îndată ce a fostŭ alesŭ de Conclave alŭ parlamentului. Miniştrii şi camera suntŭ asemenea neresponsabilĭ.

O astfelŭ de revisiune — continuă Boulanger — nu schimbă nimicŭ din slăbiciunea, din puţina stabilitate şi din intrigele regimului parlamentarŭ. Opinia publică respinge revisiunea, ce a fostŭ proiectată de către Ponţii-Pilaţii, carĭ îşĭ spală mânile faţă cu tóte, ce le póte întêmpina Francia, numai lorŭ sĕ le fiă iertatŭ a-o esploata. Revisiunea lui Ferry a fost o mistificare, revisiunea lui Floquet s'a născutŭ mórtă.

„Eu mĕ nisuescŭ“, continuă Boulanger, „a da ţĕrei nouĕ instituţiunĭ, carĭ sĕ fiă create de poporŭ însuşĭ. *Poporulŭ sĕ-şĭ recâştige esercitarea suveranităţii sale.* Acéstă revisiune póte fi numai republicană. Ea va respecta tóte libertăţile şi va asigura mărirea şi bunăstarea patriei. Ca soldatŭ am învĕţatŭ sĕ cunoscŭ numai interesele şi voinţa ţĕrii. Aceste suntŭ cei mai buni conducĕtorĭ în viéţa politică şi militară. *Numai naţiunea are dreptulŭ de a crea noua ordine a lucrurilorŭ.* Acestŭ dreptŭ, care este principiulŭ republicei însăşĭ, îlŭ voiu apĕra cu tótă energia. Acésta nu va fi republica unei partide, nu cea parlamentară, ci *republica tuturorŭ, republica naţională.* Ţéra voesce o republică muncitóre, cinstită şi mândră, care sĕ fiă făcută de poporŭ pentru poporŭ şi care sĕ pótă redobêndi Franciei pe cale pacĭnică loculŭ sĕu şi misiunea sa gloriósă între naţiunĭ. Postulatele partidei naţionale suntŭ: Disolvarea camerei, revisiunea constituţiei şi chiămarea unei constituante. Trăiéscă Francia! Trăiéscă Republica!“

Acéstă vorbire a fostŭ întreruptă mai la fiăcare pasagiu de aplause, carĭ în urmă îşĭ ajunseră culmea. Toţĭ se urcară pe băncĭ, fluturau şervetele şi pălăriile. Musica cântă Marseillaisa. Indată după acésta generalulŭ părăsi sala încuragiatŭ de deputaţii cei de faţă. Ajunşĭ pe stradă, Boulangiştii strigau: „sĕ încungiurămŭ trăsura generalului; décă va fi atacatŭ îlŭ vomŭ apĕra!“ Mulţimea fugi o bucată bună după trăsură, apoi se opri şi începu a se certa cu o trupă de anti-boulangiştĭ, carĭ salutară pe generalŭ cu fluerăturĭ. Poliţia interveni şi făcu mai multe arestărĭ. Acasă înaintea locuinţei i s'a mai făcutŭ generalului Boulanger o ovaţiune de către ai sĕi.

SCIRILE ḐILEI.

Din *Sigetulŭ-Maramureşului* se scrie foilorŭ maghiare, că la adunarea din 9 Octomvre s'au făcutŭ mai multe alegerĭ de funcţionarĭ comitatensĭ, fiindŭ cu totulŭ ignoraţĭ Românii. Din acestŭ incidentŭ noii aleşĭ au datŭ ospĕţŭ, *more patrio*, la care vr'o doi-trei preoţĭ românĭ au golitŭ paharele pentru buna înţelegere şi solidaritate, care nicăirĭ nu înflorėsce aşa ca în acelŭ comitatŭ şi în care privinţă ḑise deputatulŭ dietalŭ, contele Teleky Geza, că multe comitate arŭ puté învĕţa dela alŭ Maramureşului.

Ce ḑicŭ credincioşii acelorŭ preoţĭ, carĭ golescŭ cu Maghiarii paharele, fiindŭ că nu s'a alesŭ nicĭ unŭ Românŭ ca funcţionarŭ comitatensŭ? Ce ḑicŭ superiorii lorŭ bisericescĭ?

***

Profesorŭ la institutulŭ pedagogicŭ din *Gherla* e numitŭ, în loculŭ d-lui V. Gr. Borgovanŭ, d-lŭ *Vasilie Lesŭ*, studentŭ absolutŭ în teologia din seminarulŭ centralŭ din Budapesta.

***

La seminarulŭ teologicŭ gr. cat. din *Gherla* a fostŭ numitŭ profesorŭ de higienă şi pentru anulŭ acesta armeanulŭ Dr. Banyai Kristof, care, nesciindŭ românesce, propune în limba maghiară.

Putére-ar Présfinţia Sa d-lŭ episcopŭ Szabo sĕ ne spună, de unde atâta dragoste pentru streinĭ şi nu pentru unŭ Românŭ, ca d-lŭ Dr. Negruţŭ? Nu ţine Présfinţia sa sémă, că este Episcopŭ românŭ şi nu armeanŭ, nicĭ maghiarŭ?

***

Societatea „Petru Maiorŭ“ din Pesta s'a constituitŭ pentru anulŭ 1888/89 în chipulŭ următor: d-lŭ *David Tĕrfăloagă* st. juristŭ este vicepresidentŭ; d-lŭ *G. I. Bogdan* stud. phil. secretarŭ; d-lŭ *Ioanŭ Crăciunelŭ* stud. juristŭ cassarŭ; d-lŭ *I. Onciu* studentŭ technicŭ bibliotecarŭ; d-nii *G. Morarŭ* stud. med. şi *Romulŭ Polis* stud. juristŭ notarĭ; d-lŭ *Fl. Mihaly* stud. juristŭ controlorŭ; d-lŭ *I. Curiţa* stud. phil. economŭ. Redactorŭ alŭ fóiei societăţii este d-lŭ *V. Oniţŭ*, colaboratorĭ *E. Popescu* stud. phol. şi *George Bogoevici* stud. juristŭ. In comisia literară s'au alesŭ domnii *Crăciunel, Bogdanŭ, Morarŭ, Popescu, Curiţa, Silviu Moldovanŭ* stud. technicŭ şi *I. Blagă* stud. phil. Societatea are până acum vre-o 30 membrii.

***

D-lŭ *Eugenŭ Lemeni*, oficerŭ în reserva armatei comune, în urma esamenului depusŭ cu succesŭ, a fostŭ primitŭ în serviţiu activŭ la regim. 2 de infanterie din locŭ cu ḑiua de 1 Noemvre n.

***

M. S. monarchulŭ Austro-Ungariei a decoratŭ pe d. maiorŭ Hübsch, inspectorulŭ generalŭ alŭ musicelorŭ militare din România, cu crucea de ofiţerŭ alŭ „Corónei de fierŭ.“

***

D-lŭ Dr. profesorŭ *Babeşŭ* a comunicatŭ Academiei de medicină din Parisŭ lucrările sale asupra descoperirei baccilului Gastro-Intero-Nephritei dela boi. Academia a trimesŭ acéstă lucrare la o comisiă specială, care va controla lucrarea d-lui doctorŭ Babeşŭ.

***

D. Dr. *Z. Petrescu*, profesorŭ la facultatea de medicină din Bucurescĭ, a fostŭ numitŭ membru titularŭ alŭ societăţii de medicină şi higienă profesională din Parisŭ.

***

„Epoca“ află, că *facultatea de dreptŭ din Bucurescĭ* va fi complectată pentru a se puté elibera pe viitorŭ diplome de doctoratŭ.

***

Prinţulŭ Alexandru Ştirbei, ministrulŭ lucrărilorŭ publice, a primitŭ pe cei doi representanţĭ ai companiei „*Lembergŭ-Cernăuţĭ-Iaşĭ*, ḑice „Epoca“. Aceştĭ domnĭ au remisŭ d-lui ministru unŭ memoriu în scrisŭ, prin care compania protestéză contra secvestrărei liniei Romanŭ-Iaşĭ-Suceava.

***

---

fletŭ blândŭ, ce inimă bună avea Ilena!

Într'o ḑi étă că primesce badea Popicŭ o scrisóre de departe. Omŭ fără sciinţă de carte, bogătanulŭ din Popescĭ merse la dascălulŭ sĕ i-o cetéscă.

. . Era tocmai Duminecă după améḑĭ. Era lume multă pe uliţĭ. Unii jucau cărţĭ, alţii povesteau de ḑilele bĕtrâne, de vécurĭ pacĭnice şi liniştite, de vremile când lupii erau păstorĭ la oi şi urşii mânau ciredĭ de boi.

Dascălulŭ îi cetì lui Popicŭ multe lucrurĭ despre feciorulŭ sĕu, şi între altele i-se spunea, că Florea, lovitŭ de-o bólă primejdiósă, a zăcutŭ în patŭ cincĭ sĕptĕmânĭ întregĭ, dér că acum se află bine, tare şi voinicŭ şi nădăjduesce, ca cu încheiarea anului sĕ mérgă acasă, de nu mai curêndŭ.

„Adecă, cum pricepŭ eu, mai are încă unŭ anŭ“, ḑise nenea Popicŭ.

„Se póte atâta, se póte mai puţinŭ, se póte mai multŭ.“

„Cine scie, décă ajungemŭ sĕ trăimŭ până atuncĭ“, încheiă tatălŭ lui Florea şi eşi.

Totŭ satulŭ se umplŭ de vestea, că Florea lui Popicŭ a zăcutŭ cincĭ sĕptĕmânĭ greu bolnavŭ şi unii mai adăugeau, că bunŭ e Dumneḑeu de-o fi sĕ mai vină omŭ citovŭ cum a plecatŭ. Ileana încă audi tóte astea, dér nu-i prea venea sĕ créḑă. Numai Sonu lui Mohorŭ câtŭ a năcăjit'o, că Florea n'o sĕ mai fiă omŭ întregŭ ca toţĭ ómenii, sĕ-şĭ ia gândulŭ dela elŭ, căcĭ multe se mai pot întêmpla într'unŭ anŭ cu Florea. I-le spunea Sonu la fiăcare întêlnire şi desŭ căuta elŭ prilejulŭ sĕ se întêlnéscă cu Ileana, sĕ-i spună câte audia vorbindu-se, căcĭ elŭ tóte le credea.

Ileana însĕ tăcea. Nu ḑicea nimicŭ, nu credea nimĕrui; ruga numai pe Dumneḑeu sĕ-lŭ păzéscă de reu pe Florea, sĕ i-lŭ aducă în pace, teafĕrŭ şi voinicŭ. In sine-şĭ adeseorĭ vorbia despre elŭ şi vorbindŭ simţia fiorulŭ celei dintêiu strîngerĭ în braţe a lui Florea. I vedea ochii lui vii şi luminoşĭ revĕrsândŭ asupra ei ticnă şi pace, îi simţia faţa obrazului lui lipindu-se de alŭ ei, mâna lui cuprinḑêndu-i gingaşulŭ mijlocŭ şi curgêndŭ din gura loi povestea ḑilelorŭ fericite.

IV.

De atâta aşteptatŭ, nu gândia Ilena că Florea o sĕ mai vină vre-odată. Dér nădejdea nu e bine sĕ şi-o pérḑă omulŭ nicĭ-odată. Lucrurile în lume vinŭ unele după altele, orĭ le facemŭ noi sĕ vină, orĭ vinŭ ele de ele, fără voia orĭ scirea nóstră.

Era ḑiua sfintei Crucĭ, sĕrbătóre de obşte la poporulŭ nostru. Şi cădea acéstă sfântă sĕrbătóre într'o ḑi frumósă de Septemvre. Lume multă era pe uliţele satului Popescĭ, căcĭ era mare satulŭ şi multŭ poporŭ.

Badea Popicŭ îşĭ deregea carulŭ pe ḑiua de mâne, sĕ mérgă la sĕmĕnatŭ. Lelea Séra îşĭ aduna găinile şi raţele sĕ şi-le bage în cotréţă, ér Mărina nu mai venise încă de pe uliţă.

Ca vêntulŭ mergea din gură în gură vorba, că Florea lui Popicŭ se întórce adĭ din cătăniă, şi s'audia vorbindu-se prin satŭ, că elŭ ar fi aprópe de casă. Lumea, veḑĭ bine, şi mai ales fetele se ţineau de vorbă unele cu altele despre Florea şi despre venirea lui.

Ca eşitŭ din pămêntŭ, dér gătitŭ colea frumosŭ, deodată Florea lui Popicŭ, în mijloculŭ unei cete de feciorĭ, păşia harnicŭ spre drumulŭ satului. Mai rumenŭ şi mai voinicŭ, lui Florea îi şedea bine mersulŭ cătănescŭ şi-i şedea bine mai alesŭ, că tótă lumea îlŭ scia, că e feciorŭ bunŭ şi de trébă şi pe lânga astea, că e feciorulŭ lui Popicŭ bogătanul.

Multe mame cu fete îlŭ ochiau şi multor fete le scăpărau ochii după elŭ.

Sosindŭ acasă, părinţii lui începură sĕ plângă de bucuriă, că-şĭ vĕdŭ feciorulŭ téfĕrŭ şi voinicŭ, precum lĭ-a ḑisŭ elŭ cândŭ a plecatŭ.

Ilena, prinḑêndŭ de veste, că Florea a venitŭ acasă, îi venea parcă sĕ sbóre ca o turturică, sĕ sară, sĕ rîḑă, sĕ facă tóte nebuniile, sĕ'şĭ vină în voile ei, în firea ei! Sĕ'i fi făcutŭ orĭ şi ce, sĕ'i fi tăiatŭ cu cuţitulŭ în carne, n'ai fi putut'o scóte din apele ei. Şi de ce sĕ nu se veseléscă ea tocmai acum, când îşĭ scie pe dragulŭ inimei venitŭ acasă, noroculŭ după mésă?! (Va urma.)

In cursulŭ lunei viitóre *A. S. Don Carlos de Bourbon*, care se află actualmente la Viena, va sosi în Bucuresci, unde va sta vre-o câteva dile, de unde apoi va merge la Veneția spre a petrece iérna acolo.

* *
*

Domnișóra Agata Bârsescu jócă actualmente la Burgteatru.

* *
*

„Românulŭ" i se scrie din *Galați*, că mișcarea portului din acelŭ orașŭ este fórte animată. Se facŭ vêndĕrĭ multe și cu prețurĭ avantagióse. S'au vêndutŭ pentru Londra și Marsilia 60,000 hectolitri de grâu, cu prețŭ de 15 fr. hectolitrulŭ. De asemenea și la bursă se află o mare animațiune.

* *
*

Guvernulŭ românŭ va trimite vr'o doi ofițerĭ în Caucasia, pentru a face o nouă cumpĕrare de cai, necesarĭ armatei.

* *
*

Din *Cernăuțĭ* se scrie, că într'o casarmă de acolo s'a întêmplatŭ unŭ omorŭ neîndatinatŭ până acum. Corporalulŭ Mircuța dela regimentulŭ 41, care de multŭ avea gândulŭ sĕ se sinucidă pentru o fată, pe care o iubea fără de a fi iubitŭ, a lăsatŭ pe unŭ recrutŭ sĕ'i țintéscă plumbulŭ din pușcă în pieptŭ. Recrutulŭ, póte și prostŭ din firea lui, s'a temutŭ mai multŭ de pedépsa neascultărei, ca subordinatŭ, decâtŭ de crimă, și așa când i-a datŭ corporalulŭ pușca în mână și i'a dișŭ: „ținteșce în peptŭ la mine și dă focŭ", recrutulŭ a datŭ într'adevĕrŭ focŭ. Corporalulŭ a rĕmasŭ mortŭ pe locŭ.

* *
*

Precum amŭ comunicatŭ, Sâmbătă în 3 Noemvre n. *orchestra diletanțilorŭ din Brașovŭ* (constătătóre din 60 de persóne), unită cu societatea filarmonică, va da în sala hotelului Nr. 1, sub conducerea directorului de musică d-lŭ *A. Brandner*, pentru serbarea jubileului de 10 anĭ, unŭ concertŭ urmatŭ de danțŭ. Programulŭ e: 1) *Cherubini:* uvertură la opera „Abenceragii" (orchestra), 2. *Beriot:* I concertŭ pentru violină cu acompaniarea orchestrei (Alfred Lorenz), 3) *Gluck:* Gavotte din opera „Ifigenia în Aulida" (orchestra), 4) *Reinecke:* preludiu la actulŭ 5 din opera „Regele Manfred" (orchestra), 5) *Haydn:* simfonia Nr. 11 în G-dur (simfonia militară), a) Adagio și Allegro, b) Allegretto, c) Menueto Moderato, d) Finale Presto. Urméză apoi danțulŭ.

Maghiarii și Austriacii.

Sub titlul acesta, „Kolozsvár", într'unŭ articolŭ de fondŭ, vorbindŭ despre prerogativele dualismului, dice că ambele state, ale monarchiei austro-„maghiare" tragŭ folóse marĭ din dualismŭ, se desvoltă și se consolidéză înăuntru, ér înafară și-au câștigatŭ o putere multŭ mai mare decum au avutŭ înainte de dualismŭ. Formațiunea și consolidarea acestorŭ state a causatŭ ce-i dreptŭ marĭ confusii financiare, avêndŭ a se lupta aprópe continuu cu gândurile deficitului; acum înse au începutŭ pe 'ncetulŭ a se solve și din aceste încurcăturĭ financiare. O singură bólă mai are monarchia austro-ungară, anume *cestiunea naționalitățilorŭ*. Ce privesce pe Ungaria, acéstă cestiune încă nu este așa de periculósă, căcĭ — dice „Kolozsvár" — puterea elementului maghiarŭ", energia guvernului, și mai virtosŭ energia guvernului Tisza, au despoiatŭ deja unelteleĭ naționalitățilorŭ de acelŭ caracterŭ, care ar fi putută eventualŭ sĕ ducă la disolvarea organisațiunei statului. Abia se póte închipui, că ar mai puté sĕ vină o împrejurare așa de tristă, în urma căreia actuala situațiune politică a Maghiarilorŭ sĕ pótă fi rĕsturnată de vre-o altă rassă aflătóre în Ungaria, care séu ea de sine, séu în unire cu celelalte rasse sĕ ia în posesiune frênele guvernărei în detrimentulŭ „națiunei ce constitue statulŭ"..... Aspirațiunile naționalitățilorŭ nicĭ-odată nu se vorŭ puté validita în mĕsura, în care acelea suntŭ plănuite pe față și în ascunsŭ. Cu tóte acestea și în Ungaria este împedecată desvoltarea mai grabnică prin împrejurarea, că agitatorii țînŭ pe o parte a poporațiunei în continuă antipatiă față cu uniunea de statŭ, care este prima condițiune a esistenței sale.

Lucrulŭ stă multŭ mai rĕu în Austria, unde influința Cehilorŭ nu numai că pune în periculŭ elementulŭ germanŭ, dér în parte a și apucatŭ de-asupra Germanilorŭ.

„Se'nțelege" — continuă „Kolozsvar" — „că în mare parte vina acestei situațiunĭ o pórtă înșișĭ Germanii. Noi, Maghiarii, celŭ puținŭ în ceea ce primesce cestiunea naționalitățilorŭ, suntemŭ uniți și nedespărțițĭ, în timpŭ ce Germanii din Austria în fiă-care cestiune se divizéză în 6—7 partide, care se combatŭ una pe alta, pentru ca Cehii cu atâtŭ mai ușorŭ sĕ pótă învinge asupra lorŭ".

In fine „K.-r." îșĭ esprimă dorința, ca „pe câtŭ de ungurésca este Ungaria, pe atâtŭ de nemțéscă sĕ fiă Austria", căcĭ ajungerea la putere a Cehilorŭ li-ar causa dificultățĭ Ungurilorŭ, arŭ da nascere la nouĕ aspirațiunĭ din partea naționalitățilorŭ....

Bietulŭ „Kolozsvar"! Nicĭ somnulŭ nu-lŭ va fi mai prindêndŭ.

INCUNOSCIINȚARE.

Multele și feliuritele legăturĭ de cunoscință și amiciția mĕ îndémnă a face cunoscutŭ celorŭ interesațĭ de neînsemnata mea persónă, că cu 1-a Septemvre c. v. m'am strămutatŭ la Bucurescĭ. Mai întâiu chematŭ anume, ér în dilele aceste ocupândŭ prin concursŭ (censură) conformŭ legei catedra de pedagogiă la școla normală (medià) de institutorĭ din locŭ în modŭ stabilŭ, m'am aședatŭ de totŭ aci în București. Causele strămutărei mele dela Gherla din multŭ încercata patriă și dintr'unŭ cercŭ de activitate, unde eram stimatŭ și iubitŭ de elevii mei, le voiu desfășura — cu permisiunea d-lui Redactorŭ — în „Gazetă", într'unŭ șirŭ de scrisorĭ, care se vorŭ începe în sĕptĕmâna viitóre. Rogŭ pe cunoscuții și amicii, carĭ m'au onoratŭ cu scrisorile lorŭ dela terminulŭ pomenitŭ până adĭ, a nu'mĭ lua în nume de rĕu, décă, ca după obiceiu, nu li-am putută rĕspunde îndată. Așemenea, décă silitŭ de împrejurărĭ nu mi-am putută lua rĕmasŭ bunŭ dela toțĭ; îmĭ permitŭ a suplini acelŭ obligămêntŭ pe acéstă cale, trimițêndŭ fiăcărui în parte și tuturora laolaltă frățescile mele salutărĭ!

București, 18/30 Octomvre 1888.
Strada Armașŭ Nr. 19.

V. Gr. Borgovanu,
profesorŭ.

Mulțămită publică.

Societatea „Petru Maiorŭ" a primit dela Ilustra Dómnă Elena de Mocioni unŭ darŭ de 100 fl.

In numele societății mulțămescŭ ilustrei Dómne pentru acéstă a Ei deosebită atenția.

Rectificare. In raportulŭ societății „Petru Maiorŭ", publicatŭ la sfĕrșitulŭ anului trecutŭ, s'a strecuratŭ o greșală; s'a spusŭ adecă, că ilustrulŭ domnŭ Alexandru de Mocioni a dăruitŭ societății 25 fl.

Corectŭ este: Ilustrulŭ Domnŭ Alecsandru de Mocioni a dăruitŭ 10 fl. Ilustrulŭ Domnŭ Eugenŭ de Mocioni 10 fl. Domnulŭ V. Babeșŭ 5 fl.

Le mulțămimŭ și de astădată pentru aceste ajutóre.

Budapesta, 26 Oct. 1888.

Davidŭ Terfălĕgă,
v.-preș.

Subscrișii în numele senatului școlarŭ gr. cat. din Seplacŭ vinŭ a'șĭ esprima cea mai fierbinte mulțămită Onorabilului Comitetŭ de ajutorare cu cărțĭ a elevilorŭ lipsițĭ cu reședința în Rodnaveche, pentru darulŭ făcutŭ școlei nóstre gr. cat., constătătorŭ din 3 legendare de I. Popescu, 11 Abecedare de Brașovŭ și 12 Abcedare de Petri; ceriulŭ rĕsplătéscă onorabilului comitetŭ ostenéla luată de bună voe asupra'șĭ șĭ facă parte de bucuria, ca sĕ vadă la poporulŭ românŭ fructele acestei labóre.

Seplacŭ, la 18 Octomvre 1888.

Pentru senatulŭ școlarŭ gr. cat.

Ioanŭ Senea,	**Maximilianŭ Silași**,
preotŭ, ca preside alŭ senatului școlarŭ.	învĕțătorŭ, ca notrŭ alŭ senatului școlarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 2 Noemvre. Ministrulŭ de honvedĭ va presenta în ședința de mâne a camerei deputațilorŭ noulŭ proiectŭ de lege militară.

Viena, 2 Noemvre. Contele Chotek merge ca ministru plenipotențiarŭ la Dresda, Khevenhüller la Bruxela, Revertera ca ambasadorŭ pe lângă Vaticanŭ.

Bruxella, 2 Noemvre. Ducele d'Aumale a întemeiatŭ unŭ partidŭ conservatorŭ de sine stătătorŭ îndreptatŭ contra Contelui de Paris. Partida va sprijini republica.

Haaga, 2 Noemvre. Starea Regelui e seriósă în urma inflamației de gâtŭ.

Bucurescĭ, 2 Noemvre. Ministrulŭ de esterne Carp a declaratŭ, că caracterulŭ politicŭ alŭ cabinetului rĕmâne absolutŭ neschimbatŭ și că prin nouĕle alegerĭ nu e periclitatŭ în nicĭ unŭ modŭ.

DIVERSE.

Spesele de călĕtoriă ale împĕratului germanŭ. Diarulŭ din Londra „Truth", o fóiă a cărei redacțiune stă în legătură cu persónele dela curtea berlinéscă, dice, că spesele de călĕtoriă suntŭ circa 40 mii punțĭ sterlingĭ. Banii ce s'au împărțitŭ ómenilorŭ de serviciu ai suveranilorŭ, pe carĭ i-a cercetatŭ, facŭ o sumă fabulósă; darurile representă o valóre extraordinară. Impĕratulŭ luă din Berlinŭ: 80 inele cu diamante, 150 ordurĭ, 50 ace de pieptŭ, 30 de legăturĭ de gâtŭ cu diamante, 6 săbii splendide, trei fotografiĭ marĭ de ale sale și de ale familiei în cadre de aurŭ, 30 ceasurĭ de aurŭ cu lanțurĭ, 100 de tabacherĭ și 20 ordurĭ de ale vulturului roșu și negru cu diamante. După ce a cheltuitŭ acestea, împĕratulŭ s'a reîntorsŭ. La gara din Postdam a fostŭ întêmpinatŭ de împĕrătésa și de notabilitățile Berlinului.

Cum numĕră Indianii? Indianii din Guinea au numai patru numerĭ în sistemulŭ lorŭ de socotélă. Ei numĕră cu mâna și cu degetele. Astfelŭ când ajungŭ la numĕrulŭ 5, în locŭ sĕ-lŭ numéscă cincĭ, definéză *o mână*, pentru numĕrulŭ șése dicŭ *o mână și unŭ degetŭ*, pentru 7 *o mână și 2 degete*, în locŭ de dece dicŭ *douĕ mânĭ*, și când voescŭ sĕ dică 20, nu dicŭ patru mânĭ, ci dicŭ *unŭ omŭ*. Patrudecĭ suntŭ *doi ómenĭ* și așa mai departe. Este curiosŭ, că numĕrulŭ 46 îlŭ esprimă cu *doi ómenĭ, o mână și unŭ degetŭ.*

Invențiune miraculósă. „Figaro" din Parisŭ vorbesce despre o invențiune, ce décă în adevĕrŭ va succede a-o pune în aplicațiune, va produce marĭ surprinderĭ. E vorba despre unŭ mechanismŭ cu totulŭ necunoscutŭ până acum, cu ajutorulŭ căruia locomotiva căiĭ ferate va puté percurge pe óră o distanță de 400 chilometri. Acéstă neasĕmĕnată invențiune va face posibilă călĕtoria din Parisŭ la Petersburgŭ în timpŭ de 8 césurĭ.

Cartofĭ copțĭ prin miracolŭ. In Francia a cădutŭ trăsnetulŭ pe o plantațiune de cartofĭ. Multe din cuiburĭ au fostŭ distruse, înse se dice, că cartofii au fost prăjițĭ astfelŭ, încâtŭ erau fórte delicioșĭ la mâncare.

Precauțiune. Intr'o cârciumă sătéscă din Transilvania stau scrise următórele pe o tablă, pusă astfelŭ pe unŭ părete alŭ odăiei, încâtŭ toțĭ sĕ o vadă: „Décă s'ar da óspeții la păruială, îi rogŭ frumosŭ sĕ nu folosécă mesele și scaunele pentru îmblătitură, căcĭ mi-le rupŭ. Acolo josŭ sub vatră suntŭ bâzdóce de fagŭ tăiate anume".

ULTIME SCIRĬ.

Petersburgŭ, 1 Noemvre. Scirea privitóre la înțelegerea ce s'ar fi făcutŭ între Italia, Austria și Englitera, în cestiunea reunóscerei principelui Ferdinand de suveran alŭ Bulgariei produce o fórte mare agitațiune. Presa e unanimă în a cere o acțiune diplomatică energică, pentru a arăta Europei, că Rusia este decisă a face din cestiunea bulgară unŭ *casus belli.*

NECROLOGŬ.

Subscrișii în numele lorŭ, alŭ numĕroșilorŭ consângenĭ și amicĭ, cu inima frântă de durere aducŭ la cunoscință durerósa scire, că prea iubita mamă, soră, sócră, bunică, cumnată etc.

Vĕd. Maria Popa născ. [illegible]

după o bólă grea și îndelungată, împărtășită fiindŭ cu s. sacraminte ale muribundilorŭ, șĭ-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului Mercurĭ în 31 Octomvrie n. a. c. la 6 óre séra în alŭ 61-lea anŭ alŭ vieții. Rĕmășițele pămêntescĭ ale scumpei decedate se vorŭ aședa spre odihna eternă Vinerĭ la 2 Noemvrie n. a. c. la 3 óre după amédi în cripta familiară din cimiterulŭ gr. cat. din locŭ. Fiă-i țĕrina ușóră și memoria neuitată!

Blașŭ, 1 Noemvrie n. 1888. Alesandru Neagoe, Dr. Ioanŭ Neagoe, frațĭ. Vĕd. Francisca Barițŭ născ. Neagoe, Emilia Albini născ. Neagoe, surorĭ. Aurelŭ Popa, Drd. Alesandu Popa, fii. Vĕd. Georgina Lupanŭ născ. Popa, Matilda Nistorŭ născ. Popa, fiice. Iuliu Nistorŭ, ginere. Vasiliu Albini, cumnatŭ. Elena Neagoe născ. Reichenberger, Veturia Neagoe născ. Romanŭ, cumnate. Alexandra și Cornelia Lupanŭ, Maria A. Nistorŭ, nepóte.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 31 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.36	Vend.	9.3[illegible]
Argintŭ românescŭ	„	9.30	„	9.3[illegible]
Napoleon-d'orĭ	„	9.59	„	9.6[illegible]
Lire turcescĭ	„	10.90	„	10.95
Imperialĭ	„	9.90	„	9.9[illegible]
Galbinĭ	„	5.70	„	5.7[illegible]
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 31 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.70
Renta de hârtiă 5%	92.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	116.50
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	122.80
Renta de hârtiă austriacă	82.25
Renta de argintŭ austriacă	82.60
Renta de aurŭ austriacă	109.80
Losurĭ din 1860	140.25
Acțiunile băncei austro-ungare	871.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	305.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.71
Napoleon-d'orĭ	9.62
Mărcĭ 100 împ. germane	59.4
Londra 10 Livres sterlinge	12.02

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Niculae Ciurcu** și **Adolf Albrecht.**

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Locŭ de villă de ocasiune.

O óră departe de Predealŭ, în immediată apropiare de Brașovŭ, optŭ minute pe josŭ dela gară

ESTE DE VÊNDARE UNŬ LOCŬ DE VILLĂ LA NOU

în o colonia de ville în o splendidă pădure de bradĭ, la o apă curgĕtóre și sorgintă feruginósă. A se adresa în Brașovŭ la d-lŭ notarŭ publicŭ **Petru Nemeșŭ**, séu în Bucurescĭ la d-na **Sofia Dunca**, strada Piața Amsei Nru 3, séu la Pesta la d-na **Constantia de Dunca-Schiau**, 13. Grünbaumgasse.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-niĭ abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ și numeriĭ de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din aniĭ trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans."

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888
la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acestia mulțime de predice pre dumınecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanțiĭ primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU" în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte treĭ împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și ó notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducereĭ, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 60 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesiĭ de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloșca cu puiĭ eĭ de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătênuluĭ Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Îndreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în treĭ cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbeĭ române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilisticŭ de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriuluĭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculăreĭ în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secseie. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.